

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE
ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC
STUDIES

ASSOCIATION CANADIENNE POUR
L'AVANCEMENT DES ETUDES
NEERLANDAISES

Editor: Basil D. Kingstone / French Lang. & Lit. / Univ. of Windsor / Windsor, ON / N9B 3P4
Phone: (519) 253-4232 ext. 2062 / Fax: (519) 971-3648 / e-mail: bkingst@uwindsor.ca

AUGUST 1997

AOÛT 1997

Voorwaarts/Forward

Canadian Association for the Advancement of
Netherlandic Studies 1971-1996

We are getting compliments on our anniversary Journal issue; we are even being asked for extra copies. There are quite a few on hand, and we will be happy to supply them, for the usual members' price of \$10. a copy. Glad you liked it.

INSIDE/TABLE	
From the Editor's Desk	1
List of Officers/Membres du bureau	2
Minutes of Annual Bus. Meeting CAANS	3
News from AANS	5
News from Chapters:	
Montreal	6
Toronto	7
Vancouver	8
Ottawa	10
Dutch Crossing	12
Septentrion	13
Flanders and Holland	14
Membership Form	15
Bulletin d'adhésion	16

Officers/Membres du bureau

President

Dr. Beert Verstraete
Dept. of Classics
Acadia University
Wolfville, NS B0P 1X0

Vice-President & President Emerita

Ms. Joan Magee
866 Victor Drive
Windsor, ON N8S 2S7

Past President

Dr. Robert Siebelhoff
Scarborough College
University of Toronto
Toronto, ON M5S 1A1

Secretary-Treasurer

Dr. Gerrit Gerrits
Dept. of History
Acadia University
Wolfville, NS B0P 1X0

Journal/Newsletter Editor

Dr. Basil D. Kingstone
Dept. of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4

Archivist

Dr. Gus Dierick
Dept. of German
Victoria College,
U. of Toronto
Toronto, ON M5S 1A1

Members at Large

Dr. Gerrit Gerrits
Dept. of History
Acadia University
Wolfville, NS B0P 1X0

Dr. Gus Dierick
Dept. of German
Victoria College,
University of Toronto
Toronto, ON M5S 1A1

Dr. John Michielsen
Dept. of Germanic Studies
Brock University
St. Catharines, ON L2S 3A1

Mary Eggermont-Molenaar
1416 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1

Dr. Richard W. Unger
Dept. of History
University of British Columbia
Vancouver, BC V6T 1W5

Chapter Secretaries and Contacts

Windsor

Ms. Hendrika Ruger
1510-8888 Riverside Dr. E.
Windsor, ON N8S 1H2

Toronto

Theodora E. Schryer
2623 Kingston Road
Scarborough, Ontario
M1M 1M1

Waterloo

Dr. A. Zweers
Dept. of Germanic and Slavic
Languages
University of Waterloo
Waterloo, ON N2L 3G1

Ottawa

Martin de Leeuw
School of Industrial Design
Carleton University
Ottawa, ON K1S 5B6

Montreal

Mr. J. F. Beckman
400 Beaconsfield Blvd.
Beaconsfield, Québec
H9W 4B5

Winnipeg

Dr. Jesse Vorst
Dept. of Economics
University of Manitoba
Winnipeg, MB R3T 2M8

Vancouver

Ms. Mariken van Nimwegen
2449 Dundas St.
Vancouver, BC V5K 1P5

Minutes of the Annual Business Meeting of CAANS held at 3.45 p.m. on May 31, 1997, at the Learned Societies, Memorial University.

1. The required quorum of 10 members in good standing were present.
2. The minutes of the annual meeting held at Brock University on June 1, 1996 having been distributed to all members in the Newsletter of August 1996, Beert Verstraete moved to accept the minutes. Seconded by Basil Kingstone and Gerrit Gerrits, and carried.
3. In his report the President expressed pleasure at the good attendance at this conference notwithstanding the remoteness of the site. He was very grateful for the participation of Jaap Tuinman, Vice-President Academic of Memorial, as keynote speaker. After an uncertain start 27 years ago at Acadia University, CAANS/ACAEN has developed into an association with distinctive interests, benefiting both Canadian and Dutch communities. Herman van Wermeskerken moved to accept the report of the President. Seconded by Gerrit Gerrits and Tineke Hellwig, and carried.
4. The Vice-President and Program Chair reported that she enjoyed establishing the program, and remarked on the great possibilities for CAANS after 26 years, and especially on the goodwill that she had experienced. However, she saw the need for a membership drive. Basil Kingstone moved to accept her report. Seconded by HennyRuger and Gerrit Gerrits, and carried.
5. The Secretary-Treasurer reported on correspondence received:
 - a. Dr. Embert van Tilburg of Victoria, B.C. asked for and was sent information on CAANS with a view to establishing a chapter in Victoria.
 - b. CANCOPY asked CAANS to become a member. There is no membership fee. Benefits are income from copyright. For 1996 and 1997 we received a total of \$523.00. An application for membership will be submitted.
 - c. The Humanities and Social Sciences Federation of Canada (HSSFC) mailed a brochure about their activities and invited CAANS to join. Liabilities for CAANS: circa \$1,750.00 per year. Benefits: \$600.00 support per conference plus \$6.60 for each member attending, in total an average of \$850.00 per year. Membership of HSSFC will not be applied for.

He also presented the Treasurer's Report for 1996, the interim statement for the first quarter of 1997 and the budget for the year 1997 (they are all in this Newsletter), with the following comments:

- a. There was a small budget overrun mainly due to conference costs levied by HSSFC.
- b. Donations from the Dean of Arts of the University of Windsor and the Nederlandse Taalunie, and a postage refund from Heritage Canada, closed the budget gap in the year 1996.
- c. With our activities continuing at the same level as before, the budget for 1997 forecasts a shortfall in revenue of about \$3000.00.

Basil Kingstone moved to accept the reports of the Secretary/Treasurer. Seconded by Beert Verstraete and Henny Ruger, and carried.

Following a discussion on fundraising, three proposals were tabled:

- a. The President is to approach the Nederlandse Taalunie to obtain a structured yearly grant.
- b. The President is to approach the Netherlands Embassy in Ottawa to seek support for CAANS' endeavours in reaching teachers of the Dutch language via the Newsletter.

- c. A committee consisting of Basil Kingstone, Joan Magee and Beert Verstraete is to be appointed with the purpose of increasing the membership of CAANS.

Basil Kingstone moved to accept the three proposals. Seconded by Beert Verstraete and Herman van Wermeskerken, and carried.

The Secretary-Treasurer moved to raise the membership fee. Seconded by Tineke Hellwig and Alexander Zweers. With a subsequent motion (Verstraete/Kingstone, van Wermeskerken), the new annual membership fee scale was established at: regular members (including institutions) \$25.00; seniors \$20.00; students \$15.00.

The Secretary/Treasurer moved to establish a fund for donations by the members, which would be used to aid students who come and read papers to the CAANS conferences. Donations are tax deductible. The Treasurer has already collected \$200.00 for this purpose. Seconded by Joan Magee and Henny Ruger, and carried.

6. The Editor reported that the 1996 special issue of the Journal has finally gone to the printer. The 1997 spring issue is almost ready. He has applied to Heritage Canada for special postal rates which would be more advantageous than the present refund system; they could reduce mailing costs by as much as 75%. Martin Bakker has retired and chosen to step down from the Editorial Board. [Hermina Joldersma has kindly agreed to replace him. -Ed.] Those who read papers to the 1997 conference were warmly encouraged to submit them to be considered for publication.

Tineke Hellwig moved to accept the Editor's report. Seconded by Beert Verstraete and Alexander Zweers, and carried.

7. Ton Broos announced the 11th Biennial Conference of the Association for Dutch-American Studies on June 12 and 13 at Hope College in Holland, Michigan. Ton agreed to be CAANS' liaison person with AANS.
8. There was no Toronto representative of the Language Committee present to give a report.
9. All members of the Executive were willing to continue in office except Herman van Wermeskerken, who is stepping down after four years. Gerrit Gerrits agreed to take over as Secretary/Treasurer. No other nominations being received, Tineke Hellwig moved to elect the reconstituted Executive. Seconded by Alexander Zweers and Ton Broos, and carried.
10. In 1998 the Learned Societies will be reborn as the Congress of the Social Sciences and Humanities, to be held at the University of Ottawa from 27 May to 6 June. CAANS will ask to meet on a weekend as usual, namely May 30 and 31.
11. In his closing remarks, Beert Verstraete expressed his gratitude to Joan Magee for her effort in organizing the conference, and to Herman van Wermeskerken for the professional way in which he has conducted his business as Secretary/Treasurer. He moved to adjourn. Seconded by Ton Broos and Gerrit Gerrits, and carried.

J. Herman vanWermeskerken.

AANS

Murphy's Law ruled as usual, and the AANS Newsletter arrived just after our April newsletter was mailed. However, I had some information from it already, thanks to the editor Nelleke van Deusen-Scholl, who very kindly sent it to me ahead of publication; you read it in April.

The newsletter contains an important report of the Taalunie's visit to the US last June, which outlines the help they give to Netherlandic studies there now and suggests what more they could do. Meanwhile, AANS has to raise its fees effective 1998. If you pay now, for up to five years in advance, you pay at the old rate.

Two forthcoming conferences are announced:

- The annual *Morfologiedagen* at the Université de Liège on September 23-24, 1997. Abstracts are being solicited for 30-minute presentations, on any topic in the field but especially on morphological aspects of the acquisition of Dutch as a first or second or foreign language. Send abstracts (on diskette if possible and not more than 20 lines) to Philippe Hiligsmann, Université de Liège, Place Cockerill 3, B-4000 Liège, phone and fax +32-4-366.54.79, e-mail Philippe.Hiligsmann@ulg.ac.be
- The Historians of Netherlandic Art conference will be held on March 20-21, 1998 in Baltimore. Sessions will be devoted to (1) Towards Dutch self-definition, responses to the challenge of Italy; (2) Loci communes, the places of rhetoric in Northern European art 1400-1700; (3) Uses of art as place markers in public spaces; (4) The discourse of Netherlandish art; (5) Imag(in)ing folk culture? Words for the wise; and (6) Utrecht and its impact. Workshops are also planned. Information from Kristin Belkin, editor, *Historians of Netherlandish Art Newsletter*, 23 S. Adelaide Avenue, Highland Park, NJ 08904, phone/ fax 908-937-8394, e-mail kbelkin@aol.com

There are book reviews of:

- Annemieke Galema: *Frisians to America, 1880-1914. With the baggage of the fatherland*. Groningen: REGIO Project Uitgevers, 1996. 357p. Available from Wayne State Univ. Press, Detroit. Here "for the first time in English [is] a notable work on the bulk of Frisian immigrants" to the US, till the first world war. Especially valuable because the author is Frisian and read sources in Frisian.
- Raoul Bauer: *De Lage Landen, een geschiedenis in de spiegel van Europa*, Tiel: Lannoo, 1994, 294p., Bfr 1495. An excellent history book spanning 2000 years. The author "is obviously an impressive scholar, but also an excellent, colorful narrator who... consistently emphasizes attention to pertinent detail."
- Peter van de Kamp, ed.: *Turning tides: modern Dutch and Flemish verse in English versions by Irish poets*. Brownsville, Oregon, 1994, xliii + 432p. \$17.95. The poets were given plain prose English versions and asked to create final versions. These "illuminate the Dutch originals from an unexpected angle."
- Erik Kooper, ed.: *Medieval Dutch literature in its European context*. Cambridge Univ. Press, 1994. xvi + 327p. Sixteen essays chosen to represent those authors and topics which are relatively neglected at present, or whose experts don't write in English. Hopefully they will be encouraged to do so; certainly this volume "will do much to raise the profile of medieval Dutch literature among a far wider readership."

Shorter notices are devoted to:

- Sheila Muller, ed.: *Dutch art, an encyclopedia*. Garland Publishing, 600p., 425 essays by 100 scholars, with a wide variety of approaches. US\$125.
- *Dutch immigrant memoirs and related writings*. Grand Rapids: Eerdmans. Fax 616-459-6540, phone 800-253-7521 (in Michigan 616-459-4591).

A
A
N
S

- Aletta Jacobs: *Memories*, the first book by the great Dutch feminist to be translated into English. 272p. US\$18.95 from The Feminist Press at City Univ. of New York.
- C.A. Davids et al., eds.: *Kapitaal, ondernemerschap en beleid. Studies over economie en politiek in Nederland*. A volume to mark P.W. Klein's retirement from the University of Leiden. Amsterdam: NEHA, 1996, fl.63.
- Jan van der Heyden: *A description of fire engines with water hoses and the method of fighting fires now used in Amsterdam*. Translation of the 1735 ed. of the first Dutch treatise on the subject. 102p., richly illustrated, US\$50. Order from Hall of Flame, Museum of Firefighting, 6101 E. Van Buren, Phoenix, AZ 85008, phone 602-275-3473.
- *Het Nederlands van migranten*, about the performance in Dutch of Turkish and Moroccan immigrants, ed. Filip de Vos. 300Bfr from Studia Germanica Gandensia, Vakgroep Duits-Taalkunde, Universiteit Gent, Blandijnberg 2, B-9000 Gent. Phone +32-9-264.40.85, fax +32-9-264.41.95.
- A book from the Getty Trust, an examination and explanation of Jan Steen's *The drawing lesson*. 96p., US\$16.95.
- And four books from John Benjamins, namely: *Linguistics in the Netherlands* 1996, papers from the 27th annual meeting of the Linguistic Society of the Netherlands (US\$48); *Germanic linguistics, synchronic and diachronic*, papers from the last Michigan-Berkeley Germanic Linguistics Roundtable (US\$65); a *catalogue raisonné* of the Utrecht painter Jan van Bijlert (1597/98-1671), 306 black and white illustrations, 364p., US\$212; and *The new complete van Gogh*, a revised and enlarged ed. of Jan Hulsker's 1978 work, 2040 b&w ills., 100 colour plates, 504p., US\$145.

NEWS FROM CHAPTERS

MONTREAL

Op de algemene jaarvergadering - te houden op 12 Juni a.s. - na, is dit verenigingsjaar ten einde. In 1997 hebben wij weer 't genoeg gehad van een zeer gevarieerd en interessant programma als gevolg van de onvermoeide creativiteit van Beppie Boudens. Veel dank!

Het nieuwe jaar werd op uitstekende wijze ingeleid op de 16 Januari door Mark Demyttenaere met een uitgebreide verhandeling over Zuid Afrikaanse wijn. Om zijn lof over dit onderwerp met het product te bewijzen, had de zaakgelastigde van de R.S.A. hier ter stede, Heyn van Rooyen, een heerlijke selectie daarvan ons ter beschikking gesteld.

Zondagmiddag 26 januari verzorgde Pieter Sijpkens, van de McGill School of Architecture, ons een *Tweede Internet bezoek*. Ook weer heel interessant. Dit werd gevolgd door een film: *Jan Cox, de schilder* op 20 Februari. Voor diegenen onder ons die niet erg bekend waren met hem, was dit bijzonder interessant. Het commentaar van zijn broer en zijn weduwe in deze film gaven een duidelijk inzicht in het korte (1919-1980) maar creatieve leven van deze Belgische schilder.

De 2e Maart werden wij in onze herinneringen teruggevoerd met *Cabaretlidjes*, verzorgd door Fien Zwaneveld-de Vries. Alles, "van Pisuisse tot Toon Hermans" - heel gedetailleerd - erg geapprecieerd! Was er dan toch nog ein "goede oude tijd"? De 20ste, d.o.v. leidde Hans van Bennekum ons in het *Spelen met Nederlands*. Deze speelsheid riep bij velen onder ons ook weer herinneringen op, van het langste woord in de Nederlandse taal tot enige letterkundige presentaties waarvan ieder woord met dezelfde etter begon! Het Lenteconcert, op 23 Maart, door Marijke d'Ailly ten harer huize in St. Bruno verzorgd, was gezellig en gevarieerd. Zijzelf, met Marie Bussière, presenteerde het sluitstuk op de piano, nadat wij al de viool, de accordeon, de blokfluit en - ja - de "vedel" hadden mogen horen.

Christopher Levenson, uit Ottawa, verraste ons 17 April l.l. met *De schrijver J.J. Slauerhoff*, geheel in het Nederlands! Ook dit korte leven was erg productief, meer als kunstenaar dan als arts. Verschillende stukken proza en poëzie werden in detail besproken en voor velen onder ons verduidelijkt. Op 15 Mei werd door Marc Coppens *Schubert 200* gepresenteerd met klank en beeld. De aanwezigen waardeerden de voordracht en genoten van de grote verscheidenheid aan gedetailleerde referenties. Ook deze kunstenaar was slechts een kort leven beschoren, doch rijk in culturele bijdragen aan onze wereld en wij zijn weer een beetje wijzer.

Al met al kunnen wij weer terugkijken op een rijkelijk gevarieerd seizoen.

Jan Beckman,
Correspondence Secretary.

TORONTO

Onze eerste bijeenkomst vond plaats op 22 november 1996. Het onderwerp van deze avond was de geschiedenis van het Lurelei Cabaret, gebracht door Leon Heistek uit Ottawa. Hij gebruikte bij zijn lezing videos, cd's en cassettes. Hij onderbrak zijn voordracht met gitaarspel en populaire liedjes uit dit tijdperk.

Vanwege een sneeuwstorm werd de avond van 24 januari verzet naar 28 februari 1997. Clarinetist Martin van de Ven gaf een lezing over "Klezmermuziek in Nederland," waar hij 2-1/2 jaar doorbracht met onderwijs geven en research van Klezmer Muziek. Deze Joodse muziek kwam vanuit midden en oost Europa naar Nederland en wordt nog veel beoefend ook door niet Joodse muzikanten. Hier in Toronto speelt Martin met de Klezmer Band "Heavy Shtetl" en was vroeger lid van de Flying Bulgar Klezmer Band. Met cd's en cassettes werd deze toespraak toegelicht. Na afloop bracht Martin een mooi gespeelde klarinet solo ten hore. De aanwezigen hebben van deze voor velen onbekende muziek zeer genoten.

Op 4 april hield Prof. Robert Siebelhoff een lezing met dia's over "Stilleven in de Nederlandse schilderkunst" met focus op de zeventiende eeuw. Op levendige en enthousiaste wijze beschreef Robert de vele stillevenen uit dit tijdperk en ook sommige schilderijen uit een later periode. Er was veel belangstelling voor dit interessante onderwerp.

Plannen voor het komende jaar worden al gemaakt, o.a. zullen zeker een paar goede Nederlandse films (video's) op het programma staan. Ideeën voor andere avonden moeten nog worden uitgewerkt.

Thea Schreyer.

In Toronto is dit jaar een actief CAANS leesclubje gevormd. Eens in de twee maanden komen de leden hiervan elkaar en bespreken de gelezen Nederlandse boeken. Deze bijeenkomsten vinden afwisselend plaats bij de leden thuis.

De boeken die we tot dusverre gelezen hebben zijn:

- *Eerst grijs dan wit dan blauw* - Margriet de Moor
- *De komst van Joachim Stiller* - Hubert Lampo
- *Het volgende verhaal* - Cees Nooteboom
- *Wierook en tranen* - Ward Ruyslinck
- *De tweeling* - Tessa de Loo
- *De vriendschap* - Connie Palmen

De gesprekken zijn stimulerend en bevorderen een groter begrip van de lectuur!

Willemina Seywerd

TORONTO

VANCOUVER

VANCOUVER

Zal de maand december 1996 bij velen een herinnering oproepen aan sneeuw en kou, niet zo bij de leden van CAANS Vancouver. Op zaterdag 21 december mochten wij ons verheugen op een warm welkom bij Karel en Ina Birkman. Ditmaal konden we genieten van de meer materiële kant van de Nederlandse cultuur, zoals van bitterballen, erwtensoep, broodje van Kootje en de vele traditionele versnaperingen, eigen aan de tijd. Hartelijk dank Karel en Ina.

Op donderdag 9 januari 1997 waren we getuige van een gezamenlijk optreden van twee onzer leden, Mariken van Nimwegen en Beatrix de Groot over Mariken van Nieuwegein, Beatrijs en Elckerlijc, daterend van respectievelijk eind XIVe, eind XVe en begin XVIe eeuw.

Aangevangen wordt met een aantal jaartallen, die duidelijk de geest van tijd aantonen: 1386 oprichting Universiteit van Heidelberg, 1417 Avignon - Rome, 1431 Jeanne d'Arc, 1450 Gutenberg, 1466-1536 Erasmus, 1483-1546 Luther, 1492 Columbus, 1500-1555 Karel V, 1517 Wittenberg.

De Nederlandse taal is in de Middeleeuwen nog betrekkelijk jong. De literatuur is in het Latijn of het Frans. Wel ontstaat een Nederlandse volksliteratuur, waaraan de aristocratie geen deel heeft en waarin de "Abele Spelen" het eerste drama vormt. Toch wordt het religieuze drama wel internationaal erkend. Beatrijs, een Marialegende in dichtvorm, en Mariken van Nieuwegein behoren tot de categorie van mirakelspelen. Elckerlijc is een allegorisch spel of, zoals de schrijver het uitdrukt, esbattement.

De mirakelspelen hebben een zuiver religieus karakter. De hoofdpersoon wordt door invloed of ingrijpen van een heilige, meestal Maria, van de ondergang (de duivel) gered. Voorwaarde is echter trouw, bezinning en inkeer.

Beatrijs is een non en kosteres. Zij staat bloot aan hevige bekoringen en bidt om Marias voorspraak om hiervan verlost te worden. Zij bezwijkt en trekt met haar geliefde zeven jaren rond. Wel blijft zij trouw tot Maria bidden. Als de vriend haar verlaat, trekt zij met haar kinderen nog zeven jaar rond, alvorens bij haar klooster terug te komen. Aangespoord door een droom gaat zij heimelijk weer terug in het klooster en vindt haar kap, habijt en sleutels van de sacristie, die nog steeds op het Mariaaltaar liggen. Maria heeft al die tijd haar functie van kosteres waargenomen en niemand heeft haar afwezigheid bemerkt.

In Elckerlijc wordt de mens aangespoord zijn instelling van "carpe diem" te veranderen in "memento mori," van "pluk de dag" naar "gedenk te sterven." Elckerlijc, Iedereen, wordt de dood aangezegd. Hij zoekt gezellen voor zijn laatste reis, maar Familie, Vrienden en zijn Goed laten hem in de steek. De Deugd is te zwaak om mee te gaan. Kennis, die hem tot de biecht leidt, de Vijf Zinnen en Kracht begeleiden hem naar het graf. In het graf dalend verlaten als laatste hem ook de Vijf Zinnen. Alleen de Deugd, inmiddels hersteld, begeleidt Elckerlijc naar de hemelpoort.

Mariken van Nieuwegein is een superb laat-Middeleeuws mirakelspel uit de overgangperiode naar de Renaissance. Alvorens tot een korte schets hiervan over te gaan geeft (onze) Mariken toelichting op enkele facetten. Moenen, de duivel en gevallen engel, is zich bewust van zijn tragiek. Hij is heterosexueel, waardoor het meest de vrouwen zijn, die van hekserij worden beschuldigd. In dit spel komt zijn wezen veel beter tot uiting dan dat van Mephistopheles in Goethes Faust. Ook andere zaken, die binnen het bereik van de gewone man komen, spelen een rol, zoals bijvoorbeeld alchemie, politiek en retoriek. De psychologie gaat hier ook dieper dan in Beatrijs.

Mariken gaat in opdracht van haar heeroom naar de stad. Als zij verlaat is, klopt zij aan bij haar tante, Moeie, om daar te overnachten. Moeie is zo gefrustreerd over de politieke gang van zaken, dat zij Mariken de deur wijst. Mariken, in haar wanhoop, laat zich inpalmen door de duivel, met wie zij zeven jaren samenleeft. Zij moet haar naam opgeven, maar behoudt de eerste letter, Emmeke, de

dunne draad, die de duivel belet haar geheel in zijn macht te krijgen. Zij blijft ook trouw tot Maria bidden. Terug in Nieumegen komt zij door het zien van het wagenspel Masscheroen tot inkeer. Alleen de paus kan haar biecht afnemen. Met stalen ringen om hals en armen gaat Mariken in het klooster. Als teken van vergeving vallen de ringen op wonderbare wijze af.

Voor deze boeiende voordracht onze welgemeende dank aan Trix en Mariken.

Op de vergadering van donderdag 14 maart j.l. was onze spreker Dick de Boer, professor in de Middeleeuwse Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen, historisch publicist, violaspeler in het Groningen Mozart Ensemble en elfstedentochtrijder. Wat betret het laatste: toen hij eens, verlaat, zijn college in trainingspak gaf, werden nogal wat wenkbrauwen gefronst. Dit jaar maakte hij dat goed door aan het einde van de tocht de finish over te gaan gesierd met de professorale regalia.

Onder de titel "Hofcultuur in de late Middeleeuwen: Holland in het theater der Europese vorsten" vangt

Dick de Boer aan met de muziek van Gaston Febus, Comte de Foix. Foix ligt aan de oostelijke voet van de Pyreneeën en kan rond 1450 bogen op het toppunt van de ridderlijke cultuur in Europa. Spanje is op dit moment nog sterk ontwikkeld en bezit een zowel Christelijke als Islamitische cultuur. Foix ligt op het triplepunt van wegen tussen de Europese hoven in het noorden, in het oosten en het Middellandse Zee-gebieden en in Spanje.

De hofcultuur in Europa is in deze tijd sterk internationaal ontwikkeld met stevige onderlinge contacten. Het behoeft dan ook geen betoog dat in 1385 het dubbelhuwelijk tussen de oudste zoon, Willem (VI), en de eenige dochter, Margaretha, van Albrecht van Beieren met respectievelijk de oudste dochter, Margaretha, en oudste zoon, Jan (zonder Vrees), van Philips de Stoute een internationale gebeurtenis van belang is. Om hier een voorbeeld van te geven: op 12 April 1385 worden de hofhoudingen (4000 man) in Kamerrijk (Cambrai) ondergebracht, waartoe kloosters worden geconfisceerd en tentkampen opgezet. Tot de eregasten bij dat huwelijk behoren onder anderen de Franse koning en Gaston Febus. En — niets menselijks is ons vreemd — luister wordt bijgezet met geleende spullen, zoals bijvoorbeeld de wandtapijten met de strijd om Troie, die in miniatuur zijn afgebeeld in het getijdeboek van Berry, en zilverwerk voor het huwelijk, geleend van Jan V van Arkel.

Ook het hof in 's Gravenhage is een belangrijk punt in de communicatie tussen de hoven: Praag, Beieren en Londen. Belangrijke bronnen van informatie over deze hofhoudingen zijn de boeken van de trossiers van Holland en Beieren. Een copie van één bladzijde uit beide dezer boeken werd uitgereikt, waarop bijvoorbeeld de volgende boekingen voorkomen: "Item XIII dage in februario bi miins heeren bevelen des graven pipers van der Marke ghegeven II dordr. gul. facit III s. X d.g." en "Item Liebl dem Pfeiffer und seinen gesellen geben umb III ch. Romain XXIIIId."

Onder Karel de Grote wordt in Europa een munteenheid ingevoerd berustend op 1 gouden solidus gelijkstaande aan 1 Karolinisch pond, =240 zilveren denarii of penningen van 1,8g, waarbij 12 penningen één schelling vormen, ofwel 1 L(ibra), £1, 1 lb = 20s = 240d. Door verlenen van muntrechten komt hier de klad in en komen veel minderwaardige munten voor. De munten worden dan aangegeven met de plaats van herkomst en in tariefboeken worden de intrinsieke waarden in tabellen vergeleken. Tellen in plaats van wegen is dan noodzakelijk, e.g. 1 Vlaamse groot = 24 mijten (12 penningen) Vlaams = 8 penningen Hollands.

Met wederom de muziek van Gaston Febus wordt deze boeiende voordracht besloten.

J. Herman van Wermeskeken, penningmeester.

OTTAWA

We are fortunate to be located in Ottawa, but not only because it is a lovely city to live in and the kind of place that's "just right for bringing up the family." It is also home for the Netherlands embassy and that makes Ottawa a good place for a CAANS group, as it is possible to participate in many of the events they organize. This was again the case in the fall of '96.

The year began on October 21, with an invitation to the showing of the thought provoking films "Goethe and the Ghetto" and "Theresienstadt: Film or Truth". A discussion panel followed. The films were shown at the University of Ottawa Alumni Theatre.

On November 2nd, as part of the exhibition "The Ingenious Machine of Nature: Four Centuries of Art and Anatomy" at the National Gallery of Canada, Mr. Tim Huisman, coordinator of presentations and publicity at the Boerhaave Museum in Leiden, spoke on the history of Leiden

University, one of the world's most important centres for the study of anatomy. His talk was entertaining and very informative, and as it was followed by a celebration of "Leiden's Ontzet" (somewhat late but nevertheless celebrated with great spirit), it proved to be a most entertaining afternoon.

Members were invited to the Dutch film "Charlotte Sophie Bentinck" which was shown on Sunday, November 24th as the Netherlands' contribution to the Annual European Union Film Festival. Very shortly thereafter, on the 27th, we had the opportunity to hear Dr. Volker Manuth, professor of art history at Queen's University, Kingston and Alfred Bader Chair of Northern Baroque Art. His subject for the lecture was Rembrandt's work "The Blinding of Samson". He

began by putting the work in context both biblically and historically and then continued with an examination of each detail of the painting. It was fascinating to discover how much more there was in the picture beyond the depiction of the biblical story.

Martien de Leeuw.

CAANS-avond 13 februari 1997, Carleton University, Minto Building Boardroom.

Poetry for St. Valentine's: van 't Hooft tot Judith Herzberg, van Heinsius tot Achterberg.

De avond van 13 Februari stond in het teken van de liefde; geen gek idee, de avond voor valentijnsdag. Van heinde en verre kwamen de mensen op dit onderwerp af om te bewijzen dat romantiek niet dood is. Nu wordt het Nederlands niet direct in verband gebracht met erotiek en grootse uitdrukkingen van emoties. Toch bleken Oonagh Berry, Leo Heistek en Christopher Levenson en de aanwezigen in de loop van de avond te kunnen overtuigen dat het wel meevalt met die veronderstelde tekortkomingen. Zoals Leo Heistek betoogde in zijn inleiding bestaat er in het Engels geen equivalent voor minne (minnaar, beminnen enz.). Hij bracht de oudst bekende tekst "Hebban olla vogala nestas begunnan hinase hic enda thu", van de hand van een 11e-eeuwse monnik in de marge van een Latijnse tekst, in verband met hedendaagse popmuziek. Er is niets nieuws onder de zon; de liefde was en is nog steeds de belangrijkste inspiratiebron. Professor Levenson presenteerde prachtige voorbeelden van zijn gepubliceerde vertalingen van Heinsius, 't Hooft, van Focquenbroch en anderen. Vooral van Focquenbroch laat zien dat het met preutsheid in de 17e eeuw wel meevalt. Hij is allesbehalve subtiel in zijn gedichten en verkneukelt zich duidelijk over

sexuele zaken. Ook in het werk van Brederode zien wij dergelijke trekjes van schaamteloosheid. Oonagh Berry vergastte de vergadering met het werk van meer recente dichters zoals Hanny Michaelis en Judith Herzberg. De laatste bleek ook over gevoel voor humor te beschikken zoals in "Het volle leven".

Zullen we
zei ze
samen
in een groot bed
in een hotel-
kamer
gaan liggen
met pyjama's
aan en
dan de knecht
taart
laten brengen ?

Humor en ironie kwamen ook ter sprake toen Leo Heistek de na-oorlogse ironische school belichtte met voorbeelden uit het werk van Annie M.G.Schmidt, Simon Carmiggelt, Kees Stip en Drs.P (H.H.Polzer). De laatste bleek niet gespeend van sarcasme en cynisme. De avond werd besloten met een video waarin Hugo Claus en Harry Mulisch voorlezen uit eigen werk over de liefde. Alles bij elkaar een uiterst succesvolle avond met enthousiaste bijdragen van o.a. Jean-Jacques van Vlasselaar en Wim Gilles.

Leo Heistek.

On March 17th we had the pleasure of welcoming Professor Dick de Boer (University of Groningen) to the Ottawa CAANS meeting. His cross Canada tour, organized by Prof. Richard Unger at UBC, provided an opportunity to hear about a very entertaining little bit of Dutch social history. From a list of topics which he provided we had chosen "Lotteries: an unexamined element of popular culture in late medieval and early modern society". It proved to be a good choice.

Op de laatste CAANS-Ottawa ontmoeting van het seizoen werd de Nederlandse film "Krima-Kerima - Noah's Ark" getoond. Deze film werd ingeleid door Mr. Tom McSorley, directeur van de Canadian Film Institute. Hij begon zijn toespraak met het opnoemen van een aantal punten die Nederland en Canada gemeen hebben, zoals (1) tweede wereldoorlog en bevrijding; (2) immigratie welke tot gevolg heeft een multiculturele en multiraciale gemeenschap; (3) een klein land naast een groot land. Vervolgens sprak hij over dat de Canadese filmcultuur op dezelfde manier is ontstaan als de Nederlandse, voornamelijk gebaseerd op documentaires en tekenfilms, waarin de goede en slechte aspecten van de gemeenschap worden bestudeerd. Helaas vertrekken alle goed getalenteerde filmmakers en -spelers naar Hollywood. Tenslotte gaf hij een korte beschrijving van de film en moest toen vertrekken naar een volgende vergadering.

In de film "Krima-Kerima - Noah's Ark" wordt gebruik gemaakt van drama binnen een vorm van documentaire, waarbij ingesloten is: geschiedenis, ras, bloed, religie, verwantschap, enz. in een multi-etnische gemeenschap. De filmmaker doet dit op twee manieren: Romeo en Julia, het verhaal van twee verliefden; en gebruikmaking van documentaristische tradities, stijlen en uitdagend hun authenticiteit. In beide zaken is oud nieuw en nieuw is oud. Het verhaal speelt zich nadrukkelijk af in de huidige tijd. Edwin, een Nederlandse jongen, en Feride, een Turks meisje, onderzoeken hun vooroordelen en overdenken wat het betekent om Nederlander te zijn.

De avond en het jaar werd afgerond met een korte jaarvergadering over een glasje wijn.

Els Nadon.

O
T
T
A
W
A

DUTCH CROSSING

Vol. 20 no. 2 (Winter 1996) announces the formation of the (British and Irish) Association for Low Countries Studies. It takes over some functions of the London-based Centre for ditto, and *Dutch Crossing* becomes its journal. The new association held an inaugural conference in January 1996, and the four lectures given are reprinted here.

Jonathan Israel (UC London) argues that the controversy around Balthasar Bekker's four-volume work *De betoverde weereld* (1691) was not minor and not solely about a belief (in witchcraft) that had died out. Its subject is in fact much wider. Bekker explained away all Biblical references to angels and devils influencing people, and for this bold position he and anyone who defended him were condemned in pamphlets and synods for years after his death. His work may be considered a landmark in that transformation called by Paul Hazard *la crise de la conscience européenne*.

Christopher Brown (National Gallery, London) seeks the limits of tolerance in the 17th-century Dutch Republic by examining four cases in which artists were prosecuted. Jan Torrentius, of whom only one brilliant still life has survived, was tried in 1624 for heading a group of sons of Haarlem regents, in which civil and religious authority was mocked. The other three were likewise involved in mocking public figures, whether in pamphlets, medallions or satirical paintings. The struggle between Protestant sects (Remonstrants and Counter-Remonstrants) and between local powers and the Stadholder always seems to have played a part in these cases, but prosecutions were very rare, only resorted to if public order seemed threatened.

Jaap Harskamp of the British Library writes about its Dutch and Flemish collections. He draws attention notably to three areas that interest him: the Beudeker historical atlas of all the Netherlands, thousands of maps from Blaeu and other sources re-ordered in 24 volumes; Sir Hans Sloane's collection of thousands of Leiden doctoral theses in medicine, more complete than Leiden's or anywhere else's; and the extensive holdings on Dutch reaction to the Indonesian independence conflict of 1945-50.

Ken Gladdish (Reading) surveys the development in the Netherlands of political science. In 1950 its subject matter was largely in the domains of diplomatic history and constitutional and international law. By the late 1950's, however, the American approach using massive opinion polls, statistical analysis and behaviourist principles began to be adopted. This change accompanied a change in Dutch politics, as the "almost unearthly stability" of the old pillar system began to crumble. Interest in the reasons for voting patterns and the actual workings of institutions followed. In short, Dutch political science is now thoroughly modern. It seems little interested in politics outside the Netherlands, but then the converse is also true.

These four articles do not constitute the whole issue; in fact there are five more. André Beening (Amsterdam) traces the curious history of the Dutch-German boundary in the Ems estuary, or rather of the unwillingness of both countries to define it - they never have. The Dutch did attempt negotiations in 1909-14, but the strengths and weaknesses of both sides made a conclusion impossible, and the war ended the attempt.

Henk te Velde (Groningen) discusses the debate on Dutch national identity, a term which conveys the subjective and changing nature of the image and therefore is today preferred to "national character." After being declared to be located in various classes over the years, the concept fell out of favour in the 1960's, when the individual came to be seen as more important than the group. Today's debate has rather to do with keeping a national language and culture flourishing in the face of European uniformisation.

Peter Happé (Southampton) compares two of the many 16th-century plays about Susanna, the heroine of the (for Protestants) Apocryphal book who is falsely accused of adultery by elders whom

she refuses, and who is saved by the prophet Daniel's intervention. In the Hasselt *rederijkerkamer* version (1607), Daniel's intervention is seen as divine. In Thomas Garter's English play (1578), it is legal; the play has to do with justice and authority. It has more episodic detail than the Dutch version, and is more concerned to use the acting space for dramatic effect. Both plays have allegorical figures; the Sinnekens are less dramatically developed than Garter's Vice.

The next article is also about Sinnekens; it is by Wim Hüsken (KU Nijmegen), with whom Peter Happé has worked on this topic. Hüsken re-examines it in the light of fifteen plays of the *rederijkers* of 's-Gravenpolder, a tiny village in Zeeland, which were only found in 1920 and not edited till the last decade. These characters prove to be used in very varied manners, depending on the subject of the play. Sometimes they actively lead a character astray, sometimes they watch him go astray then taunt him; sometimes they fail. Sometimes everyone perceives them, sometimes the character alone, sometimes nobody. Probably they can be called demons, the devil's helpers.

After so many articles, small wonder there are only two book reviews, a selection of poems of Huygens in translation (tr. Peter Davidson and Adriaan van der Weel, Amsterdam Univ. Press, 1996, 59.50fl), and a study of Huygens' translations of Donne (N.F. Streekstra: *Afbeeldingsrelaties, een taal- en letterkundig essay over Huygens' Donne-vertalingen*, Univ. Of Groningen dissertation, ISBN 90 9007193 8). The selection has an admirable introduction to Huygens' career and to Dutch culture and society in his time. The English versions (facing the originals) "are accurate, economical and modest in their ambition," which is to convey the meaning, abandoning rhyme and wordplay if need be. The study deals with the complex question of the different editions of both the Donne and the Huygens, thoroughly reviews previous discussions of Donne's supposed influence on Huygens, establishes a translation theory with a strong basis in linguistics, applies this to Donne's and Huygens' translations of a Latin version of a passage from Jeremiah, and traces Huygens' own changing ideas about translation. What it doesn't do is apply the method to Huygens' actual versions of Donne. Which is a pity, because what it does is admirable.

SEPTENTRION

Le n° 2 de 1997 s'ouvre sur "Drs. P" (alias H.H. Polzer), économiste, puis publicitaire, puis poids lourd dans le domaine du "light verse," la poésie d'amusement. Ce sous-genre offre le plaisir de formes prosodiques rares, et M. P. a écrit un livre là-dessus et a inventé de nombreuses strophes nouvelles. D'autre part, en guise d'échantillon de la poésie publiée en néerlandais depuis quelques années, on nous offre une version d'un poème chacun de Kouwenaar (Gerrit), Schouwenaar (Margreet) et Nolens (Leonard). Et pour la prose, un conte d'un auteur très haut coté dès son début, il y a douze ans: j'ai nommé Guido van Heulendonck.

Entre les articles littéraires, comme l'autre fil de la corde, passent les articles sur les beaux-arts. Sur Émile Claus (1849-1924), peintre qui a appris le style académique à Anvers mais a passé par le naturalisme pour développer un impressionnisme réaliste bien à lui, marqué par des couleurs lumineuses. Si cela rend heureux de voir ses tableaux, ceux de Jeroen Henneman (né en 1942) vous font rire: avec une précision soignée, il peint et dessine des scènes impossibles, absurdes. L'architecte Aldo van Eyck, au contraire, est pris très au sérieux par ses nombreux disciples; il crée des bâtiments modernes et classiques à la fois, dont l'excellence se révèle seulement à qui va en faire le tour.

Le but de cette revue étant de promouvoir les rapports entre francophones et néerlandophones, il n'est pas surprenant si deux articles traitent justement de ces rapports. L'un trace la réception de l'oeuvre de Camus en Flandre et aux Pays-Bas. Malgré la réserve des chrétiens vis-à-vis sa première position, où ils ont vu un existentialisme athée, le grand public ne l'a boudé qu'à la parution de *L'Homme révolté* (dont l'anti-stalinisme a déplu à certains) et de *La Chute* (on n'a pas apprécié sa description d'Amsterdam). Un deuxième article, de la plume de Hugo de Greef, directeur du Kaaitheater à Bruxelles, décrit longuement la brillante vie culturelle de cette ville, tout en notant que, sauf dans le théâtre, ses éléments néerlandophones sont fondus dans la masse.

Il trouve triste que Bruxelles soit méconnu comme foyer culturel - état de choses qu'il impute en partie à sa situation administrative excessivement compliquée - et souhaite que l'Europe accepte de subventionner la culture dans ce qui est, après tout, sa capitale. Et un dernier article décrit la reprise des relations culturelles entre les pays-Bas et la République de l'Afrique du Sud, nouveau chapitre dans les rapports entre un pays et ce qui fut sa colonie (jusqu'en 1806), ensuite un allié, et puis pendant cinquante ans, on voit bien pourquoi, le cousin dont on ne parle pas et à qui on ne parle pas.

FLANDERS AND HOLLAND

Flanders No. 34 (June 1997) shows the increasing tendency of recent issues to do not much more than speak for the Flemish regional government. The lead article is about recent legislation to improve services for the elderly and the handicapped - yes, Virginia, there are still countries whose governments have not abdicated their social responsibilities. (Another article, on a similar topic, marks the 20th anniversary of Het GilsBos, a community for the severely mentally handicapped, in the Kempen. The Minister-President (=Premier) of Flanders is the subject of an article on the occasion of his election as chairman of the Assembly of European Regions. Even an article on the art exhibition *Van Dyck a Genova* mentions the relevant Flemish minister's presence at the opening (but not the place or the dates of the exhibition). Withal it is (or was) a marvellous opportunity to see 40 works painted by van Dyck during his stay in Genoa (1621-27). An even larger show was mounted by Rudi Fuchs and Jan Hoet, who curated the controversial last Documenta in Kassel; this one put Flanders and the Netherlands back on the map of 20th-century art. It was at the Palazzo Grassi in Venice till July 13, and featured 220 works by 89 artists.

Back home in Flanders, the government recently issued the second call for university research projects to be carried out jointly with strategic countries (including Quebec). The Spector Photo Group (photofinishing) has grown in ten years from a family business to a Europe-wide conglomerate, by takeovers; in the next stage of growth, they will move into digital film processing. The Kasteel van Laarne, near Ghent, has won a prize for the way it has been restored (with no government help). And there is an article on the Flemish variety theatre in Brussels still called L'Ancienne Belgique.

Holland Horizon, by contrast, is published by a group of Dutch ministries but speaks of the country rather than the government. In vol. 9 no. 2 (June 1997), even when discussing the impressive economic recovery of the Netherlands, credit is given in large measure to the Socioeconomic Council, which seeks consensus on policy among the major political parties, and the Joint Industrial Labour Council, which reaches agreement between the central organisation for employers and that for unions.

We read also about the huge underground natural gas field at Slochteren, and how the Gasunie is conserving it by exploiting smaller fields and getting into the brokerage and resale of Russian gas. Thanks to this source of income, the country can afford to build partly underground the new freight railroad from Rotterdam to Germany (the Betuwe line) and the high speed train link to the TGV system, to limit damage to the environment. How to tunnel in Dutch subsoil has to be learned, but the resulting engineering expertise will undoubtedly lead to foreign contracts. Exporting expertise is a great Dutch industry. So is the transfer and distribution of people and goods, and Schiphol airport's management arm is exporting that skill as well. They have the contract to reconstruct the international terminal at Kennedy airport, and intend to do so without ever disrupting the working of the place.

And the traditional Holland of tulips? The tourism industry, which is also very important, still has to talk to the world about those, although the Netherlands offer so much else. In the same way, there is still a corn exchange in Groningen and a cheese exchange in Amsterdam, but the latter is in a motel off the freeway near the airport, and neither place does the the volume of trade it used to. But - the same theme again - the prices they fix are taken notice of worldwide.

CANADIAN ASSOCIATION
FOR THE ADVANCEMENT OF
NETHERLANDIC STUDIES

(CAANS)

1997 SUBSCRIPTION FORM

Members of CAANS can pay for two things at once: ten dollars for the **Canadian Journal of Netherlandic Studies** and ten dollars for their membership fee, which includes the **Newsletter** and which is a charitable donation. Students and seniors pay five dollars for membership, for a total of fifteen dollars. Local chapters may assess an additional fee. If you are joining a local chapter, you can mail this form with your cheque or money order to that chapter along with their local fee. Chapters and contacts are listed on page 2 under "Officers". If you are not joining a local chapter please mail your cheque or money order to Dr. Gerrit Gerrits, Treasurer, CAANS, Dept. of History, Acadia University, Wolfville, NS B0P 1X0.

Name:

Mailing Address:

Telephone:

_____ (home)

_____ (work)

E-mail

- This is a membership renewal for 1997
- This is a new membership

**ASSOCIATION CANADIENNE POUR L'AVANCEMENT
DES ÉTUDES NÉERLANDAISES
(ACAEN)
BULLETIN D'ADHÉSION 1997**

Les membres de l'ACAEN peuvent payer deux choses à la fois: dix dollars pour s'abonner à la **Revue canadienne d'études néerlandaises**, et dix dollars comme cotisation, qui inclut le **Bulletin** et qui compte comme donation charitable. Les étudiant(e)s et les personnes du troisième âge paient cinq dollars pour la cotisation, donc quinze dollars en total. La liste des personnes à contacter pour les sections locales également, se trouve à la page 2 sous la rubrique "Membres du Bureau". Si vous devenez membre d'une section locale également, vous pouvez lui envoyer les deux cotisations à la fois. Sinon, vous payerez Dr. Gerrit Gerrits, Trésorier de l'ACAEN, Dept. of History, Acadia University, Wolfville, NS B0P 1X0.

Nom: _____

Adresse pour correspondance: _____

Téléphone: _____ (domicile)

_____ (travail)

E-mail _____

- Je désire renouveler mon adhésion pour 1997.
- Je ne suis pas membre à présent.